

การเตรียมความพร้อมรองรับการ
แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ อบจ.และ
เทศบาลเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่
ตาม พ.ร.บ.อาหาร พ.ศ.2522

เรียบเรียงโดย เกษัชกรประชาธรรม์ แสนภักดี

ศูนย์ฝึกอบรบภูมิปัญญาสู่สากล

www.prachasan.com

ประวัติวิทยากร

www.prachasan.com

ชื่อ นายประชาธรรม นามสกุล แสนภักดี **ชื่อเล่น** โหน่ง

ภูมิลำเนา ตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ตำแหน่งงานปัจจุบัน หัวหน้างานประสานรัฐและท้องถิ่น

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น (สสจ.ขอนแก่น)

อาชีพอิสระ ผู้จัดการศูนย์ฝึกอบรมภูมิปัญญาสู่สากล (ขอนแก่น)

การศึกษา

- **ปริญญาตรี** เกษศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2535
- **ปริญญาโท** สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2540
- **กำลังศึกษาระดับปริญญาเอก** พัฒนศาสตร์ ม.ขอนแก่น พ.ศ. 2543- ถึงปัจจุบัน

ประวัติการทำงาน

2535-2537 โรงพยาบาลอุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น

2537-ปัจจุบัน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น

กิจกรรมทางสังคม

2541-ปัจจุบัน ผู้ประสานงานเครือข่ายองค์กรผู้บริโภครักษ์ จังหวัดขอนแก่น (NGO)

2546- ปัจจุบัน ผู้ประสานงานโครงการรู้เท่าทันสื่อเพื่อสุขภาพ ภาคอีสาน

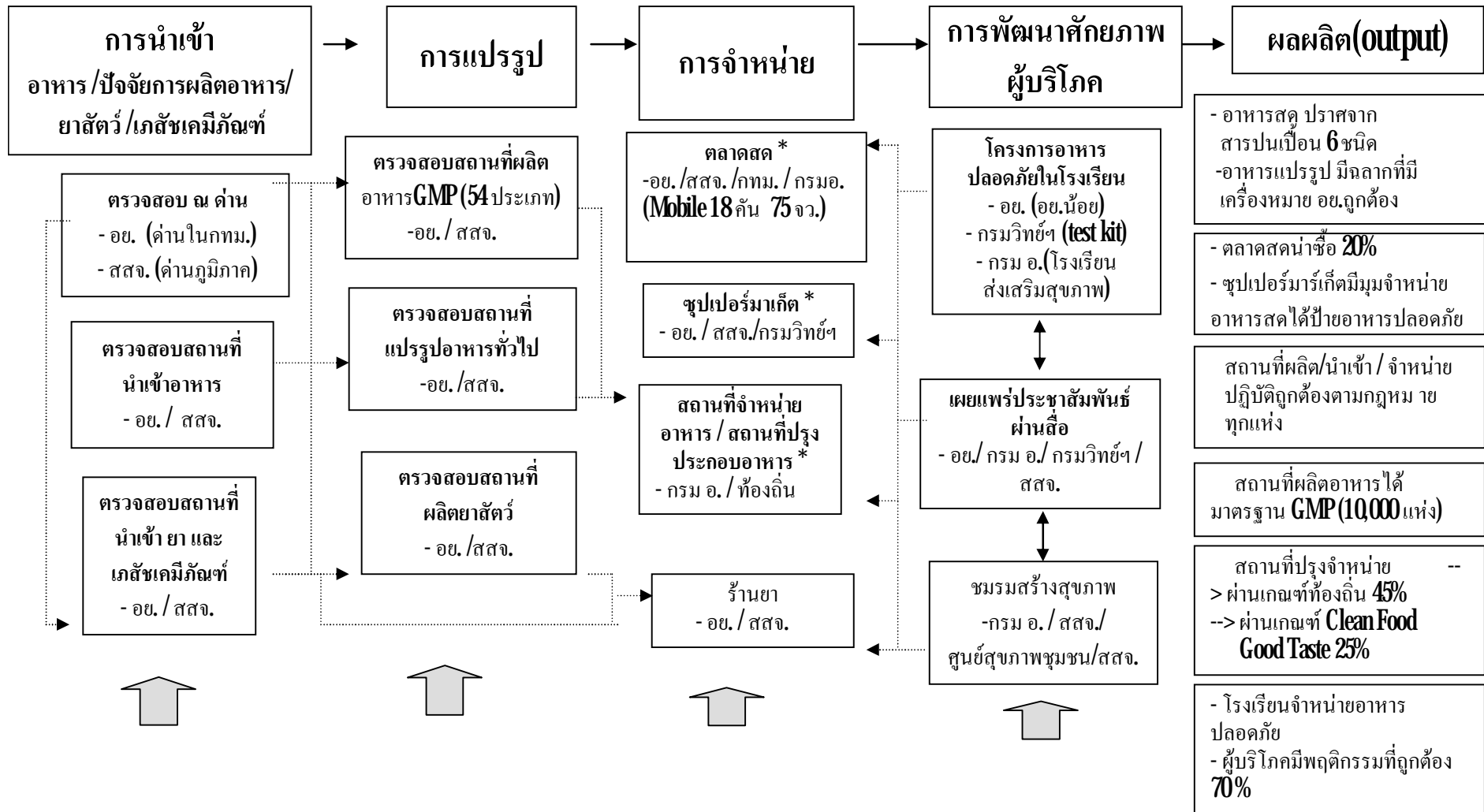
2545- ปัจจุบัน ผู้ดำเนินรายการวิทยุคุยกันก่อนนอนกับเกษตรขอนแก่น (สวท.)

งานวิทยากร

- เป็นวิทยากรรับเชิญจากหน่วยงานต่างๆ ประมาณปีละ กว่า 40 ครั้ง
- อาจารย์พิเศษ ประจำคณะสาธารณสุขศาสตร์ ม.สารคาม, คณะเกษตร ม.ขอนแก่น

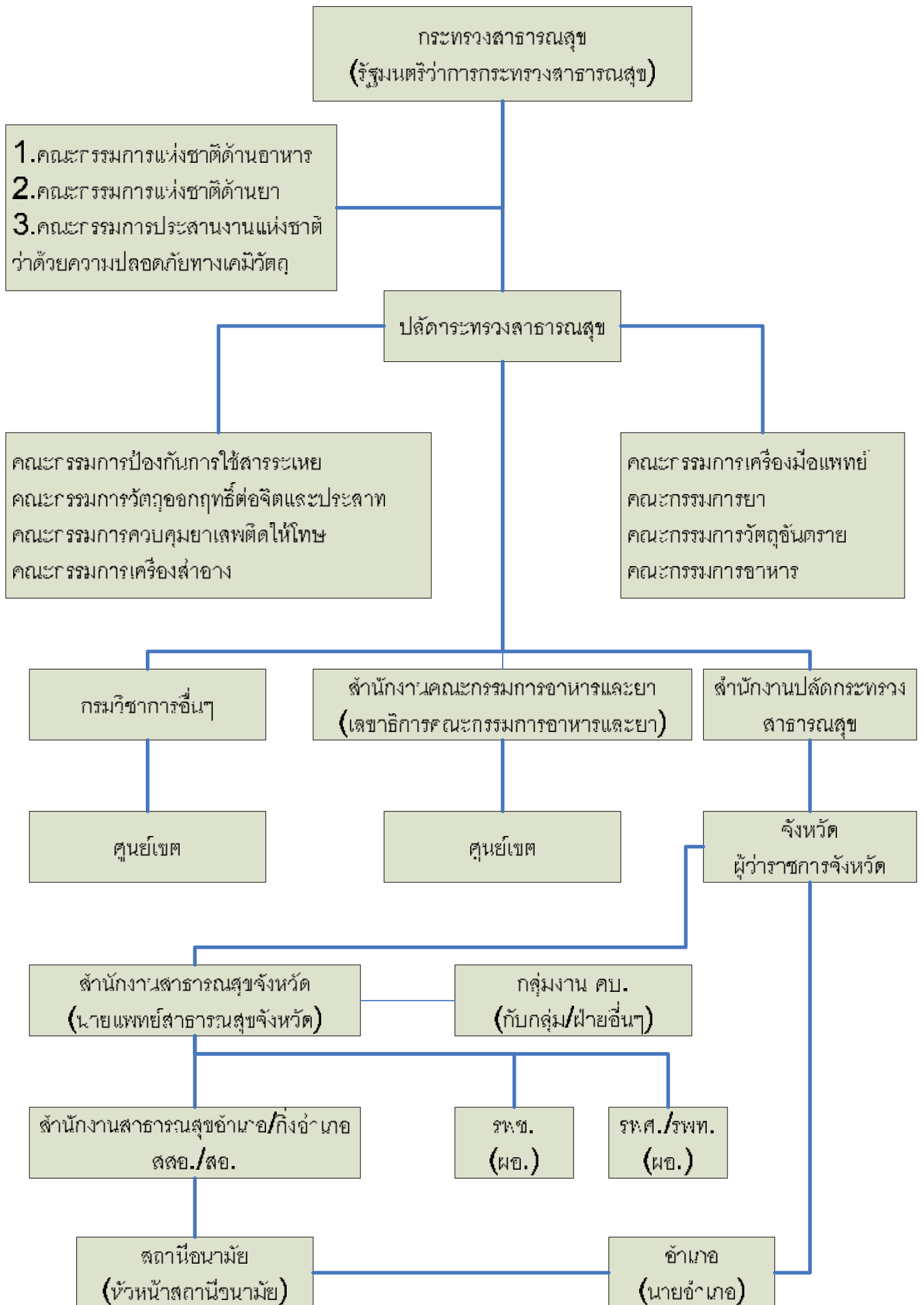
ผังแสดงการดำเนินงานความปลอดภัยด้านอาหาร กระทรวงสาธารณสุข ปี 2547 (Road Map of Food Safety)

- มีการพัฒนากฎหมายในระดับปฏิบัติให้สอดคล้องกับสากลอย่างน้อย 15 เรื่อง / พัฒนาศักยภาพห้องปฏิบัติการให้เทียบเท่ามาตรฐานสากล

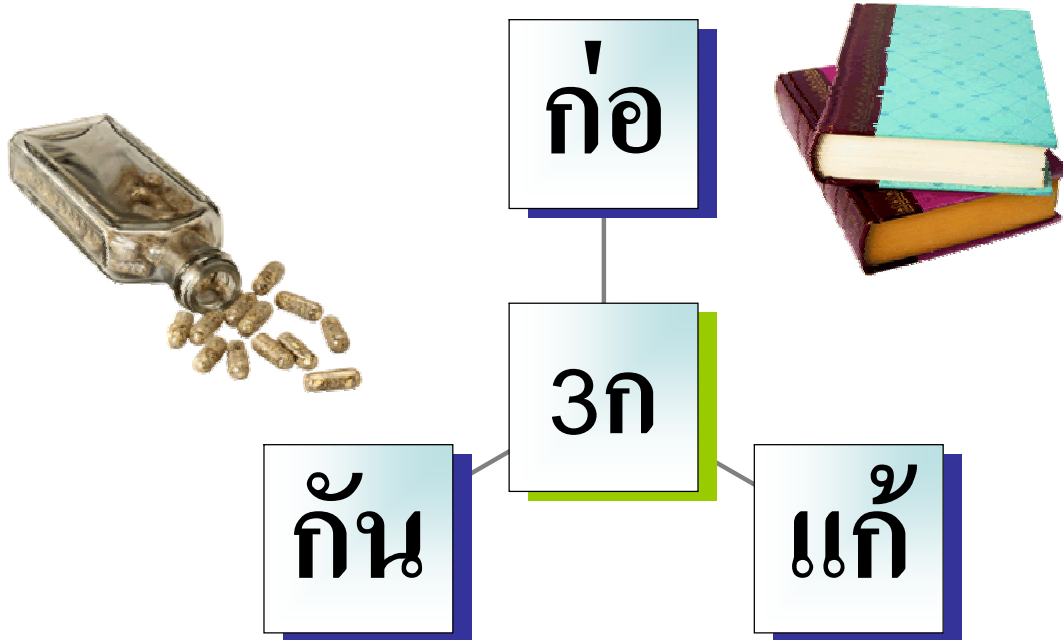
- กำหนดการตรวจเฝ้าระวังเชิงระบาดวิทยา ตลาดสดพร้อมกันทั่วประเทศ 2 ครั้งในเดือนก.พ. และ ส.ค. 2547 และตรวจอาหารในโรงเรียนในเดือนม.ค. และ ก.ค. 2547

* มอบภารกิจการตรวจตลาดสดและซูเปอร์มาร์เก็ต ให้ท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลัก และกระทรวงสาธารณสุขเป็นฝ่ายสนับสนุนโดยในปี 2547 เริ่มที่ กทม. เมืองพัทยา อบจ. และเทศบาล

FOOD SAFETY

บทบาทเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในงาน คบส.

FOOD SAFETY

กลวิธีในการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข 3E

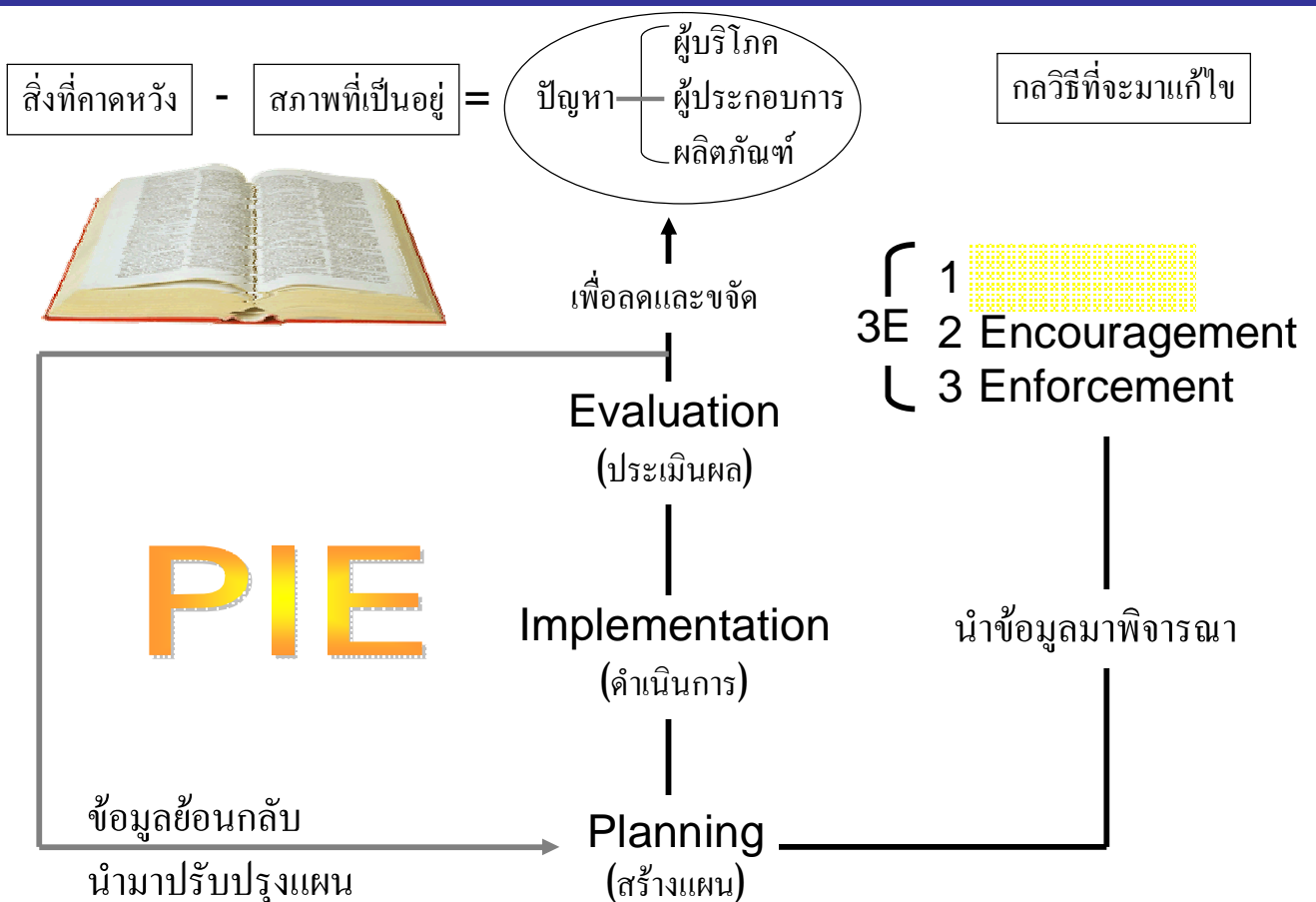
FOOD SAFETY

การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา (Priority Setting)

ผ่านเวทีการประชุม ระดมความคิดเห็น โดยอาศัยหลักฐานทางวิชาการ (evidence-base)

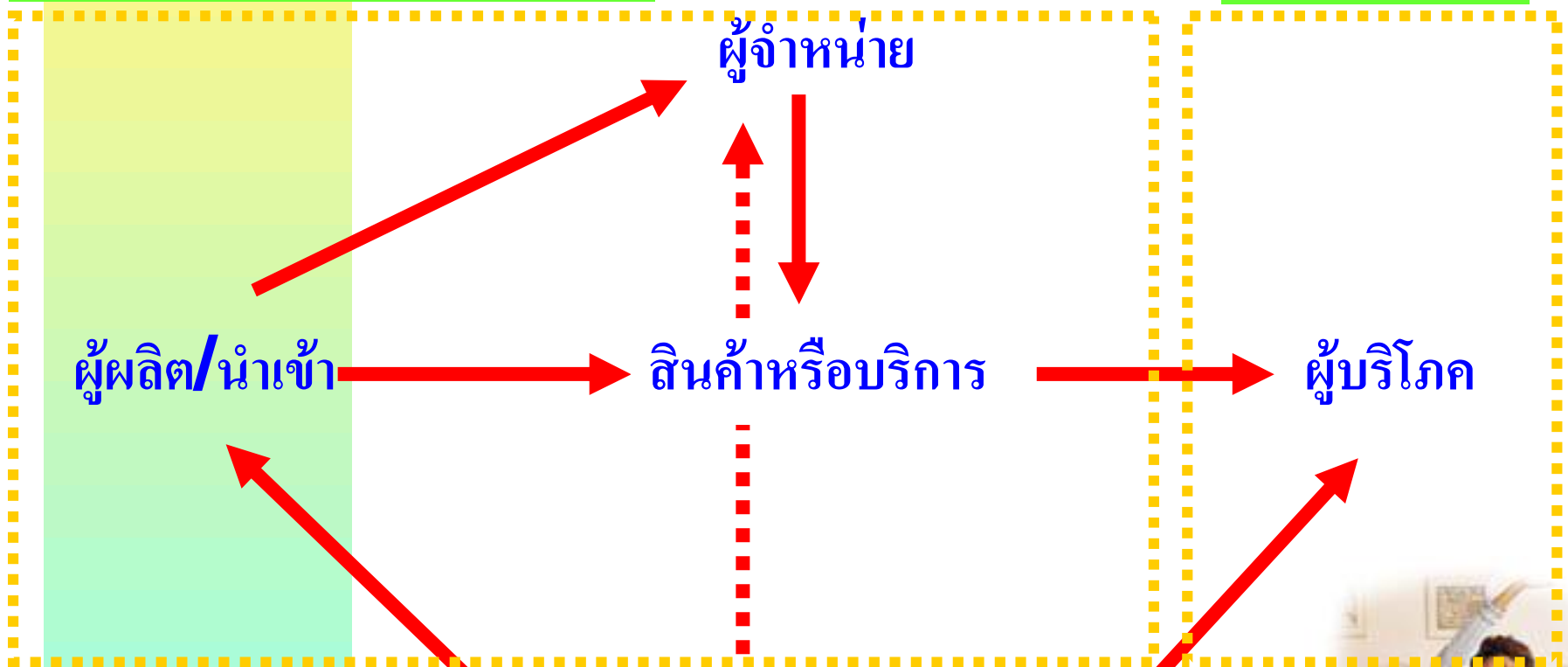
Problems (ปัญหา)	Severity (รุนแรง)	Coverage (ความกว้าง)	Feasibility (เป็นไปได้)	Facilities (ความสะดวก)
ปัญหา 1	/		/	
ปัญหา 2		/	/	
ปัญหา 3		/	/	

FOOD SAFETY

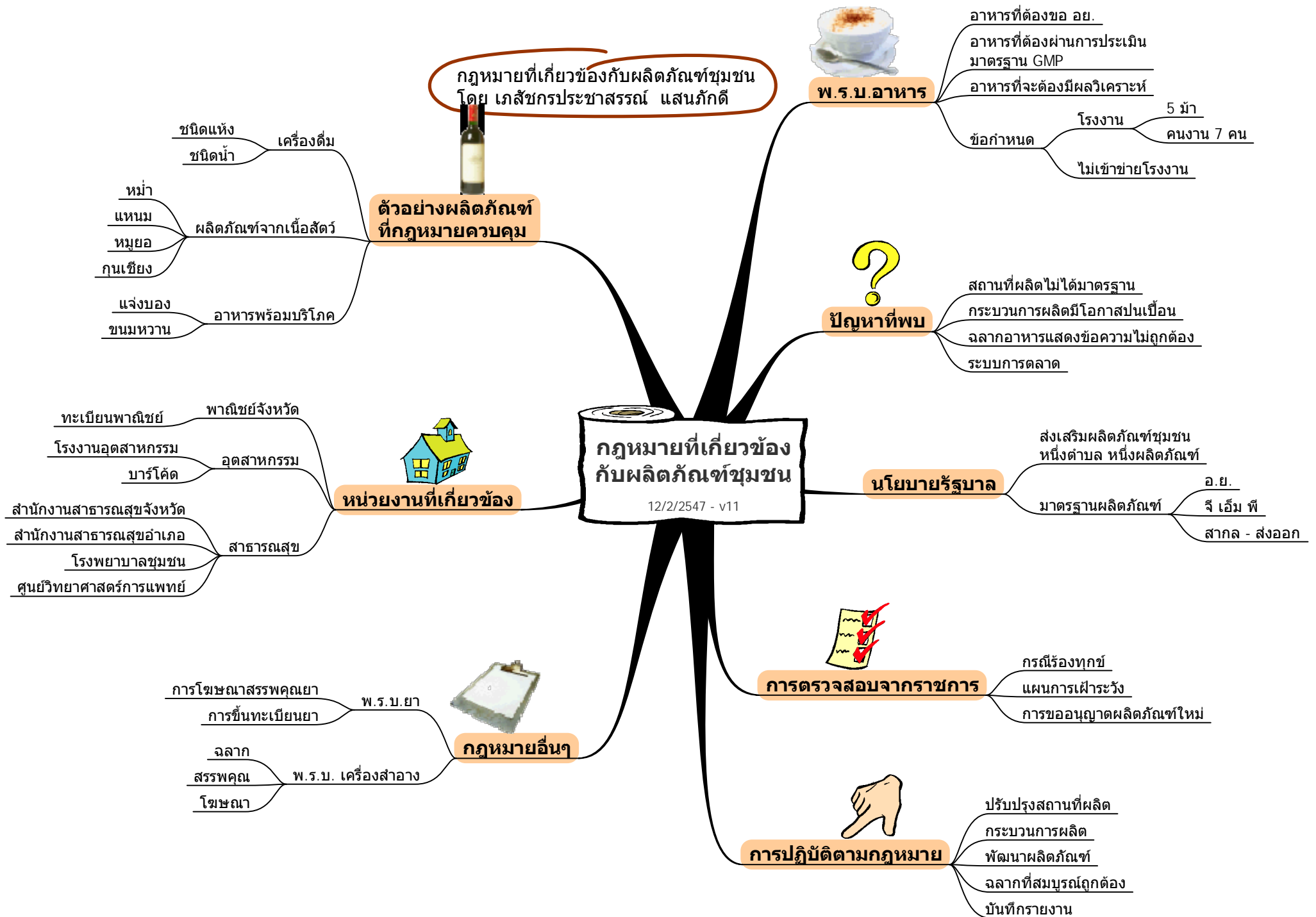
Food Safety/GMP/CFGT

ALC/SFDA

กลุ่มงานคบ./สสจ.

Consumer Protection in Thailand
by Mr.Prachasan Saenpakdee
Glocalization Training Center

ปัญหาผู้บริโภคไทย
โดย ภก.ประชาสรรณ แสนภักดี

ฟื้นฟูสุขภาพ
 ฟื้นฟูสุขภาพ
 ฟื้นฟูสุขภาพ
 ฟื้นฟูสุขภาพ
 ฟื้นฟูสุขภาพ
 ฟื้นฟูสุขภาพ
 ฟื้นฟูสุขภาพ
 ฟื้นฟูสุขภาพ
 ฟื้นฟูสุขภาพ

ฟื้นฟูสุขภาพ

สุขภาพดี
12/4/2547 - v11

ฟื้นฟูสุขภาพ

ฟื้นฟูสุขภาพ
 ฟื้นฟูสุขภาพ
 ฟื้นฟูสุขภาพ
 ฟื้นฟูสุขภาพ
 ฟื้นฟูสุขภาพ

ฟื้นฟูสุขภาพ

ฟื้นฟูสุขภาพ
 ฟื้นฟูสุขภาพ
 ฟื้นฟูสุขภาพ

ฟื้นฟูสุขภาพ
 ฟื้นฟูสุขภาพ
 ฟื้นฟูสุขภาพ
 ฟื้นฟูสุขภาพ

ฟื้นฟูสุขภาพ

ฟื้นฟูสุขภาพ
 ฟื้นฟูสุขภาพ
 ฟื้นฟูสุขภาพ

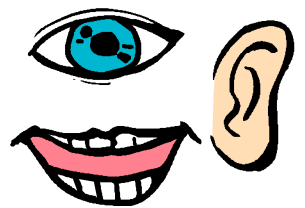

ฟื้นฟูสุขภาพ

ฟื้นฟูสุขภาพ
 ฟื้นฟูสุขภาพ

ฟื้นฟูสุขภาพ
 ฟื้นฟูสุขภาพ

ฟื้นฟูสุขภาพ
 ฟื้นฟูสุขภาพ
 ฟื้นฟูสุขภาพ

ผู้บริโภครุ่นใหม่ต้องใส่ใจเรื่องสิทธิตามกฎหมาย
แผนภูมิความคิดโดย เกษัชกรประชาสรรค์ แสนภักดี

- ผู้เสียหายได้รับการชดเชย ✓
- ต้องพิสูจน์ได้ว่าใครทำผิด ✓
- มีหน่วยงานรัฐประสานการชดเชย ✓
- ประเด็นชดเชยต้องชัดเจน ✓

ได้รับการชดเชย
ความเสียหาย

- ใช้แบบสัญญามาตรฐาน ✓
- ข้อความในสัญญาเป็นธรรม ✓
- เป็นไปตามกฎหมาย ✓
- มีหน่วยรับเรื่องแก้ปัญหา ✓

ได้รับความเป็นธรรม
จากสัญญา

สิทธิผู้บริโภค
ตามกฎหมาย

ได้รับข้อมูลข่าวสาร
ครบถ้วน

- ข้อมูลทั้งด้านประโยชน์ ✓
- ข้อมูลทั้งด้านผลเสีย ✓
- ข้อมูลจากรัฐ ✓
- ข้อมูลจากผู้ประกอบการ ✓

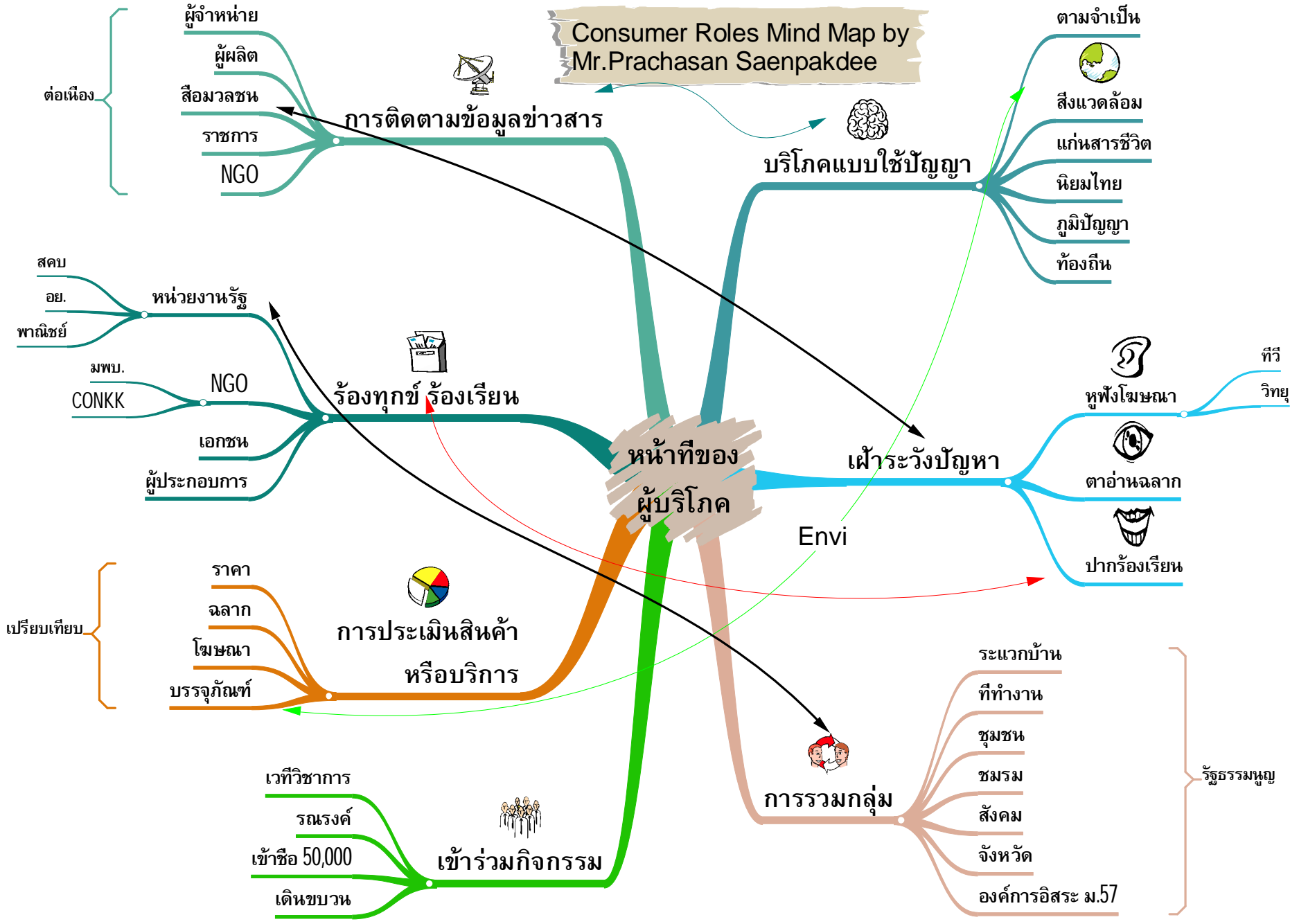
อิสระในการเลือก
ซื้อสินค้า/บริการ

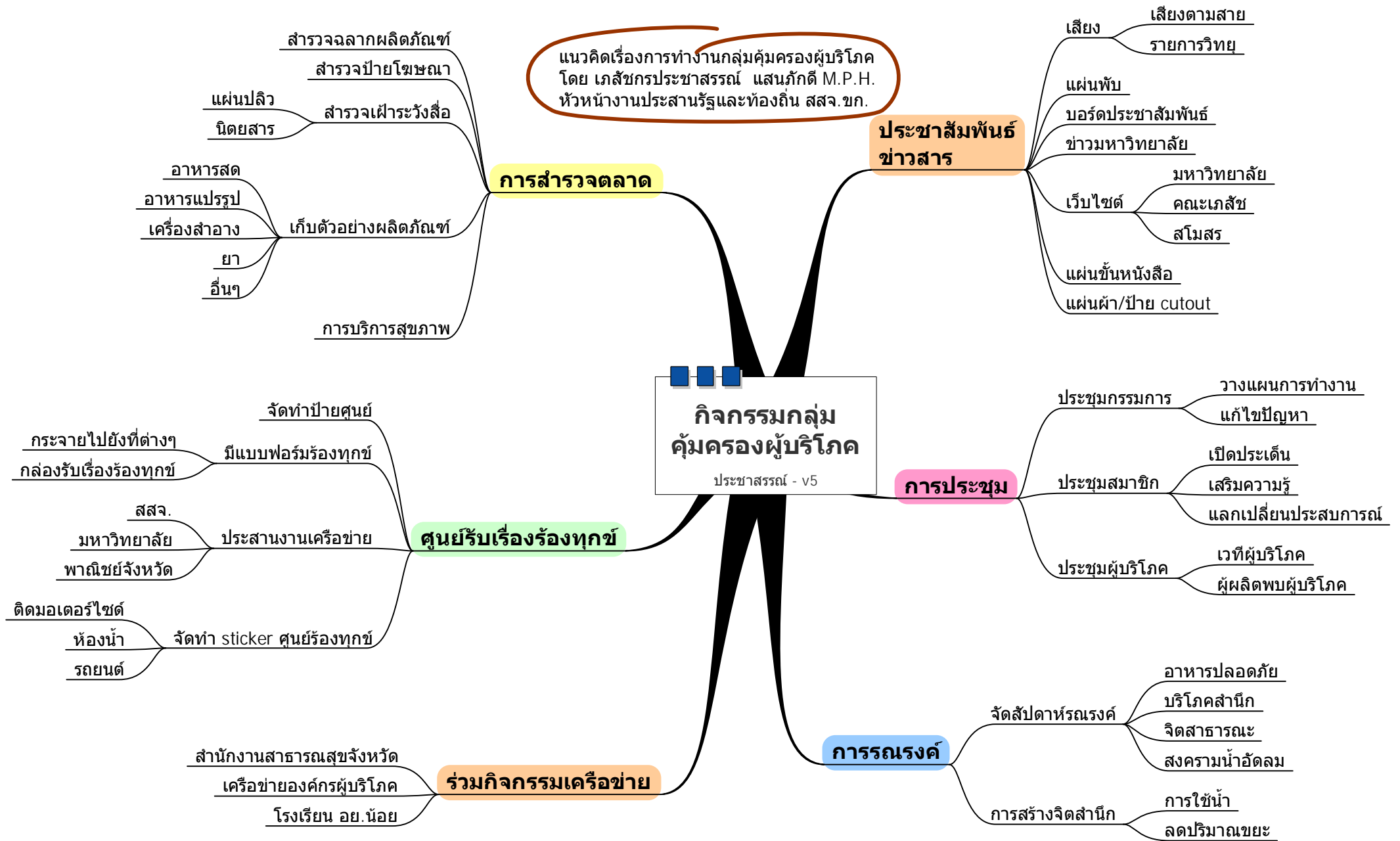
- สิทธิที่จะเลือกด้วยตนเอง ✓
- เลือกซื้อตามอิสระ ✓
- ต้องไม่ถูกบังคับจิตใจ ✓
- สร้างทางเลือกให้กับผู้บริโภค ✓

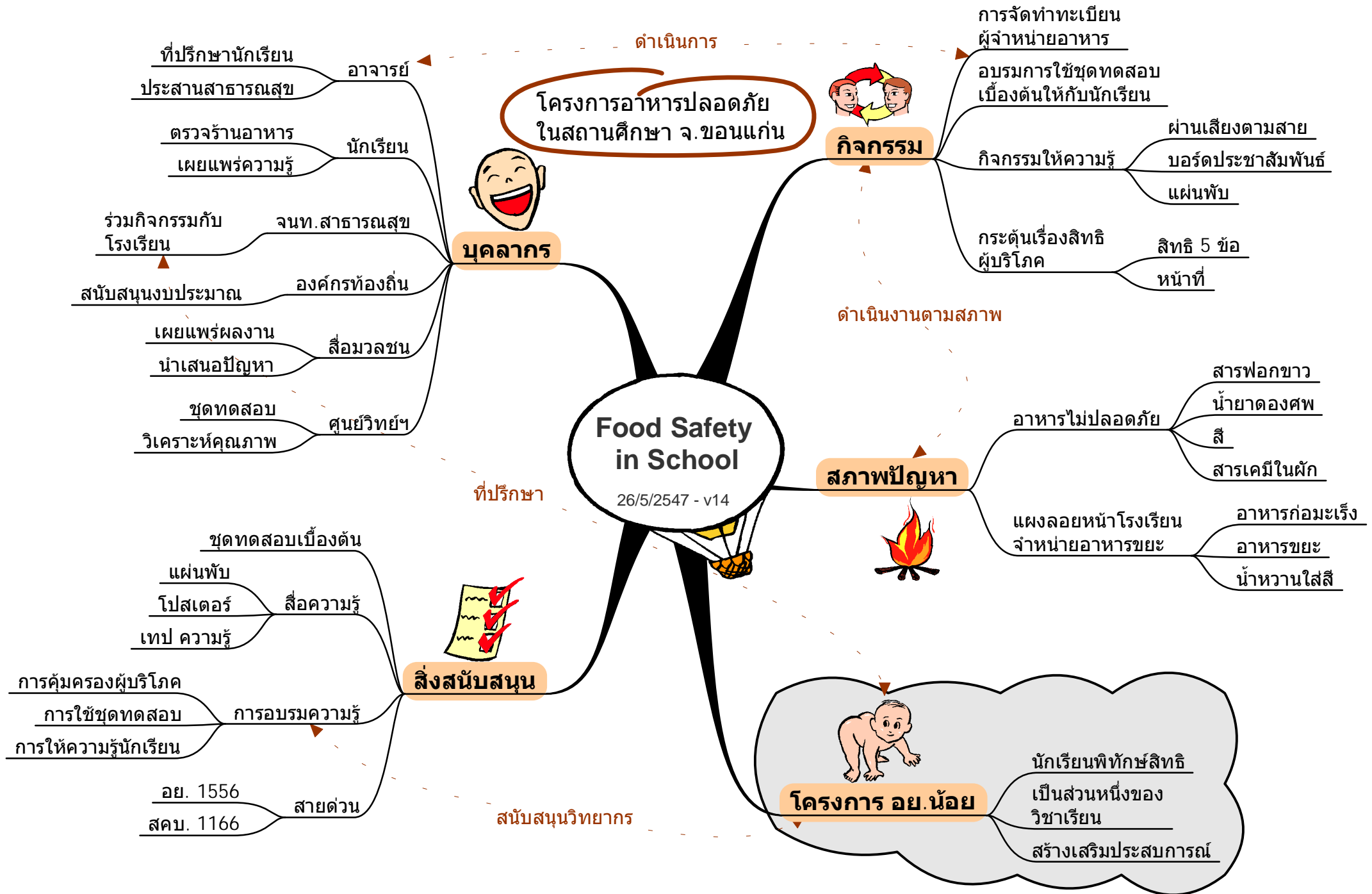
ได้รับความปลอดภัย
จากสินค้า/บริการ

- ต่อร่างกาย ✓
- ต่อสุขภาพ ✓
- จิตใจ ✓
- แต่ต้องไม่เกิดจากผู้บริโภค ✓

Consumer Roles Mind Map by Mr.Prachasan Saenpakdee

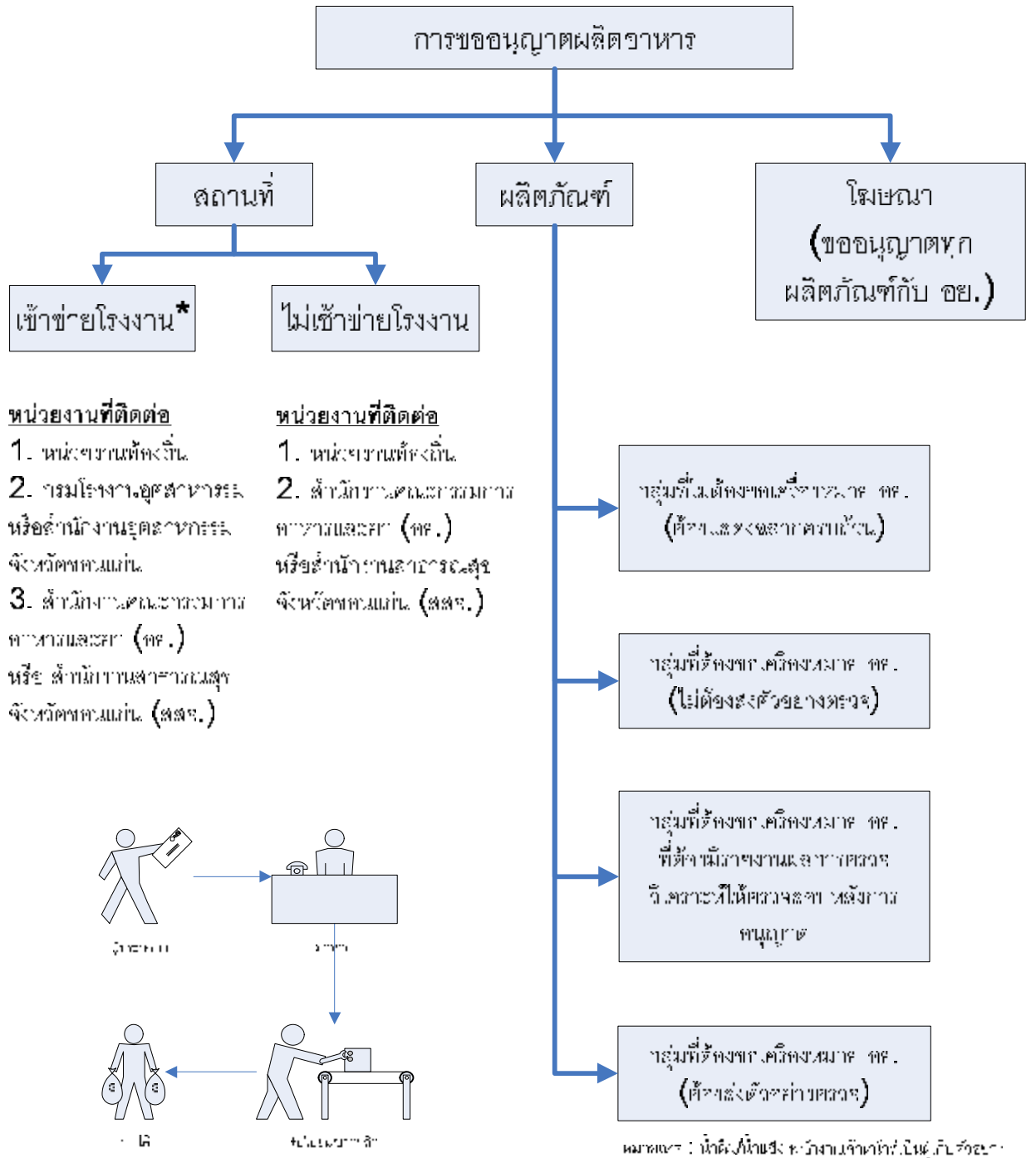

กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภค

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น

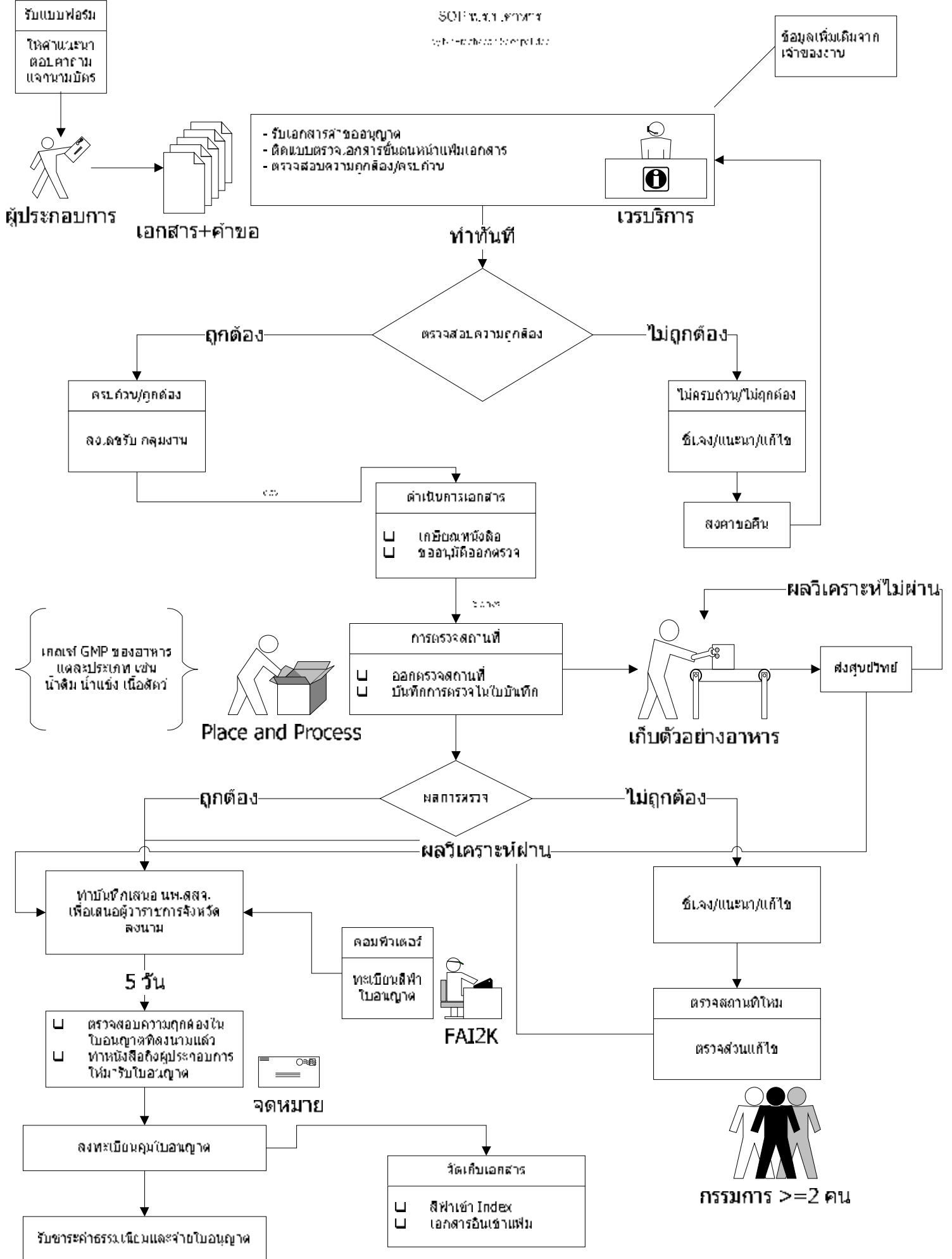
โทร. 0-4322-7725, โทรสาร 0-4322-4037

แผนภูมิแสดงเรื่องที่ต้องขออนุญาตเมื่อต้องการผลิตอาหารจำหน่าย

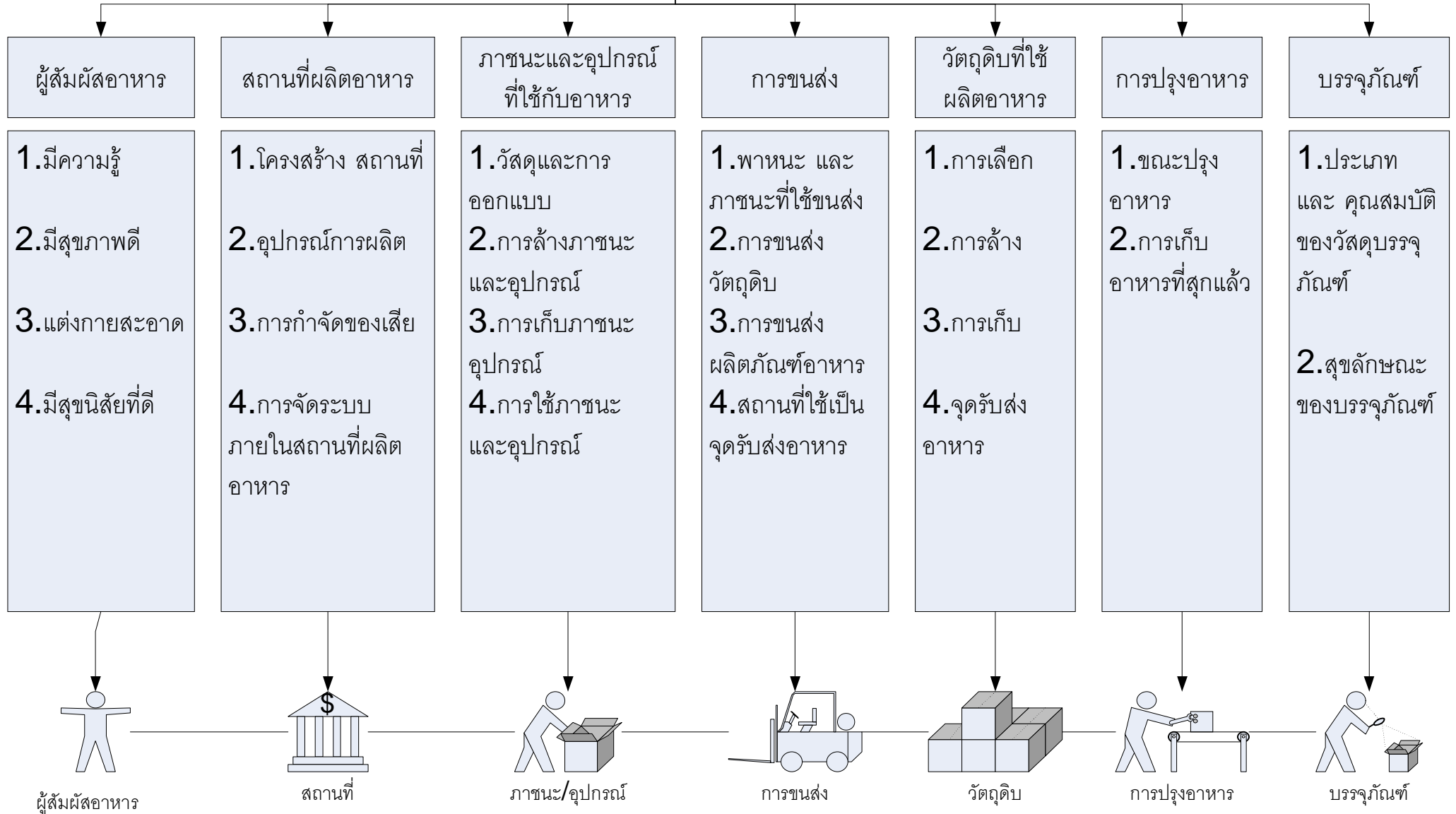

* โรงงาน หมายถึง สถานที่ผลิตที่มีเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิตเป็นแหล่งน้ำหรือเทียบท่าตั้งแต่ 5 เมตรขึ้นไป ใช้คนงานในการผลิตตั้งแต่ 7 คนขึ้นไป ในสายการผลิต (ไม่รวมผู้ที่ทำงานแปรรูปปรุงอาหารที่ส่งขาย)

SOP for Food Act

กระบวนการผลิตอาหารให้มีคุณภาพ

สรุปปัญหาที่พบจากการประเมิน OTOP products
Mind Map โดย ภค.ประชาสรรณ์ แสนภักดี M.P.H.

Price (ราคา)

ปัญหาการตั้งราคาไม่เหมาะสม
ปัญหาการขาดความคุ้มค่า

Place (สถานที่)

ปัญหาการเลือกทำเลที่ตั้ง
ปัญหาการเข้าถึง
ปัญหาการขนส่ง
ปัญหาการกระจายสินค้า

Process (กระบวนการ)

ปัญหาการขาดมาตรฐาน
ปัญหาการขาดความต่อเนื่อง
ปัญหาการขาดความชัดเจน

Paper (เอกสาร)

ปัญหาการขาดเอกสาร
ปัญหาการขาดความถูกต้อง
ปัญหาการขาดความสมบูรณ์

Packing (บรรจุภัณฑ์)

ปัญหาการขาดความแข็งแรง
ปัญหาการขาดความสวยงาม
ปัญหาการขาดความเหมาะสม

Protection (การคุ้มครอง)

ปัญหาการขาดการคุ้มครอง
ปัญหาการขาดการตรวจสอบ

Planning (การวางแผน)

ปัญหาการขาดการวางแผน
ปัญหาการขาดการติดตาม
ปัญหาการขาดการประเมินผล

Person (บุคลากร)

ปัญหาการขาดความรู้
ปัญหาการขาดประสบการณ์
ปัญหาการขาดความรับผิดชอบ

Product (ผลิตภัณฑ์)

ปัญหาการขาดความหลากหลาย
ปัญหาการขาดความน่าสนใจ
ปัญหาการขาดความทนทาน

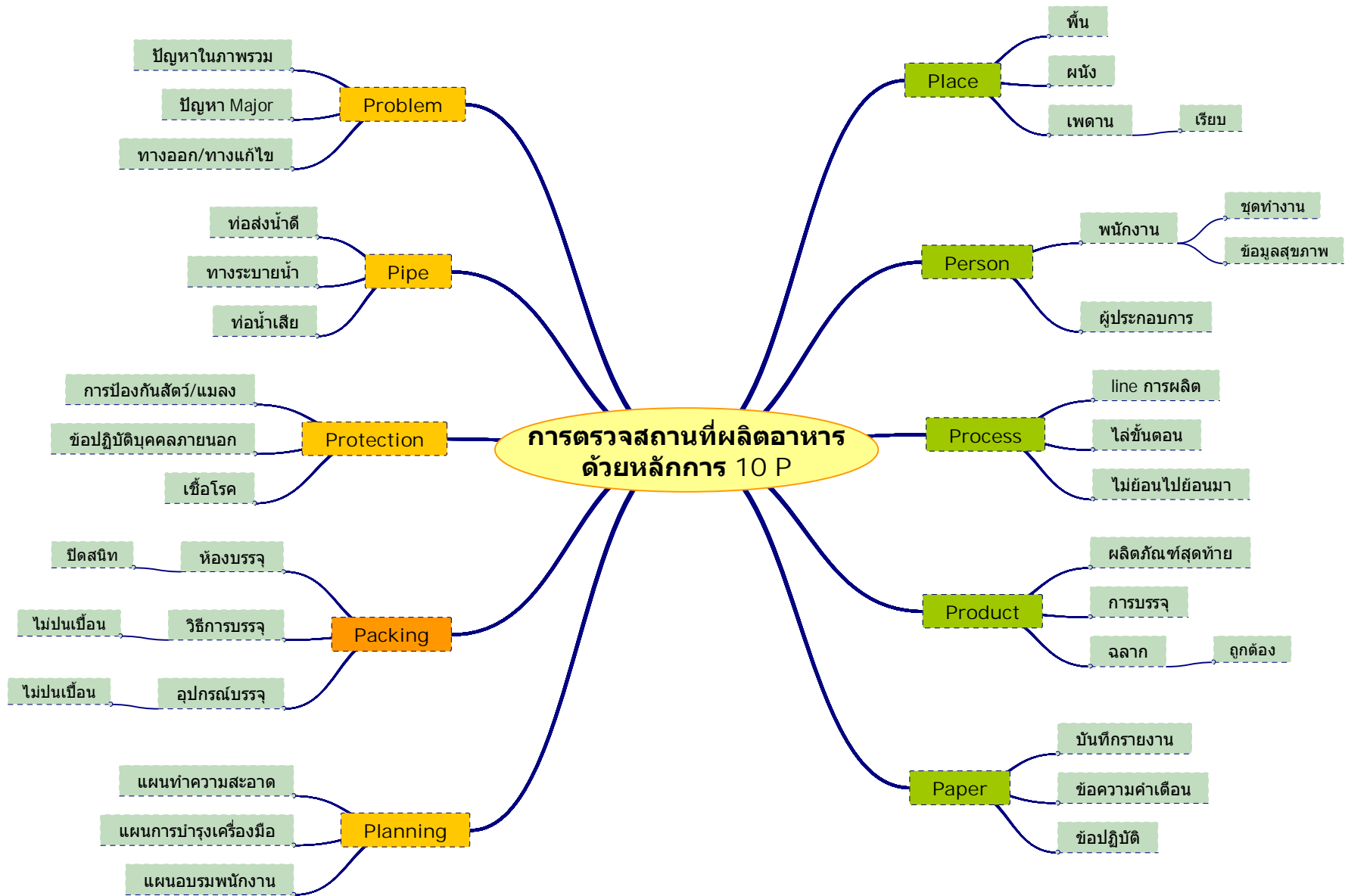
Payment (การชำระเงิน)

ปัญหาการขาดความโปร่งใส
ปัญหาการขาดความรวดเร็ว

Problem (ปัญหา)

ปัญหาการขาดการประชาสัมพันธ์
ปัญหาการขาดการเชื่อมโยง
ปัญหาการขาดการสนับสนุน

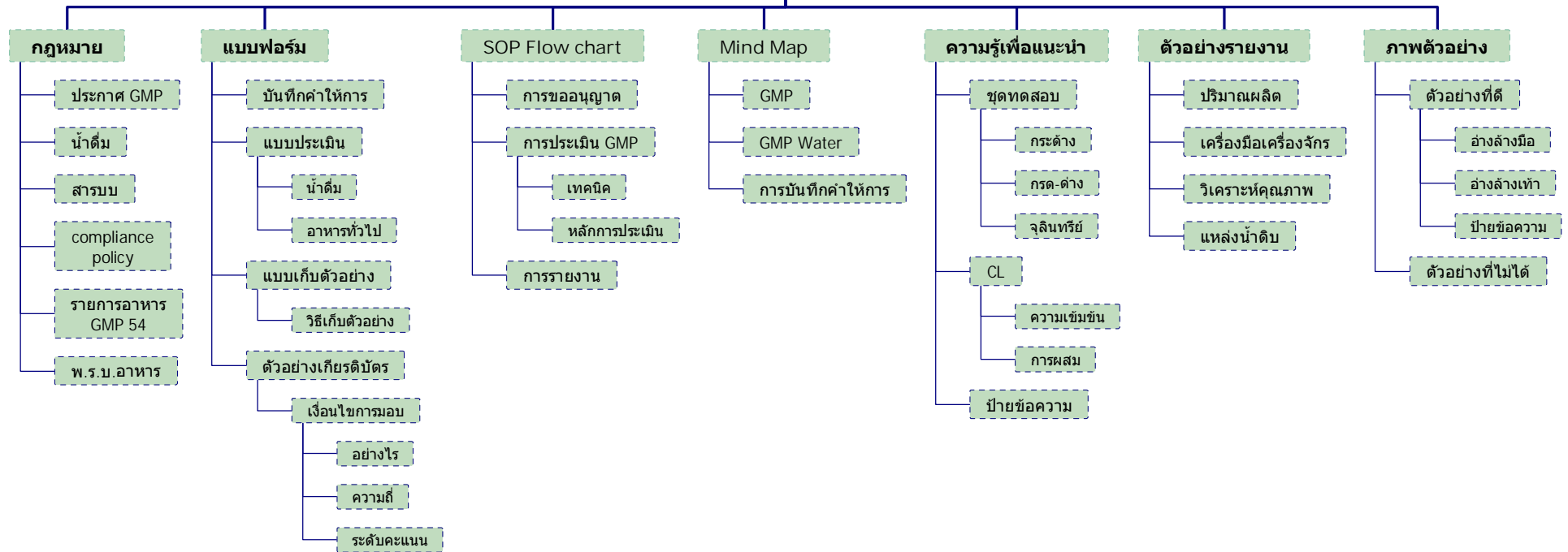
หลักการ 10 P สำหรับการตรวจสอบสถานที่

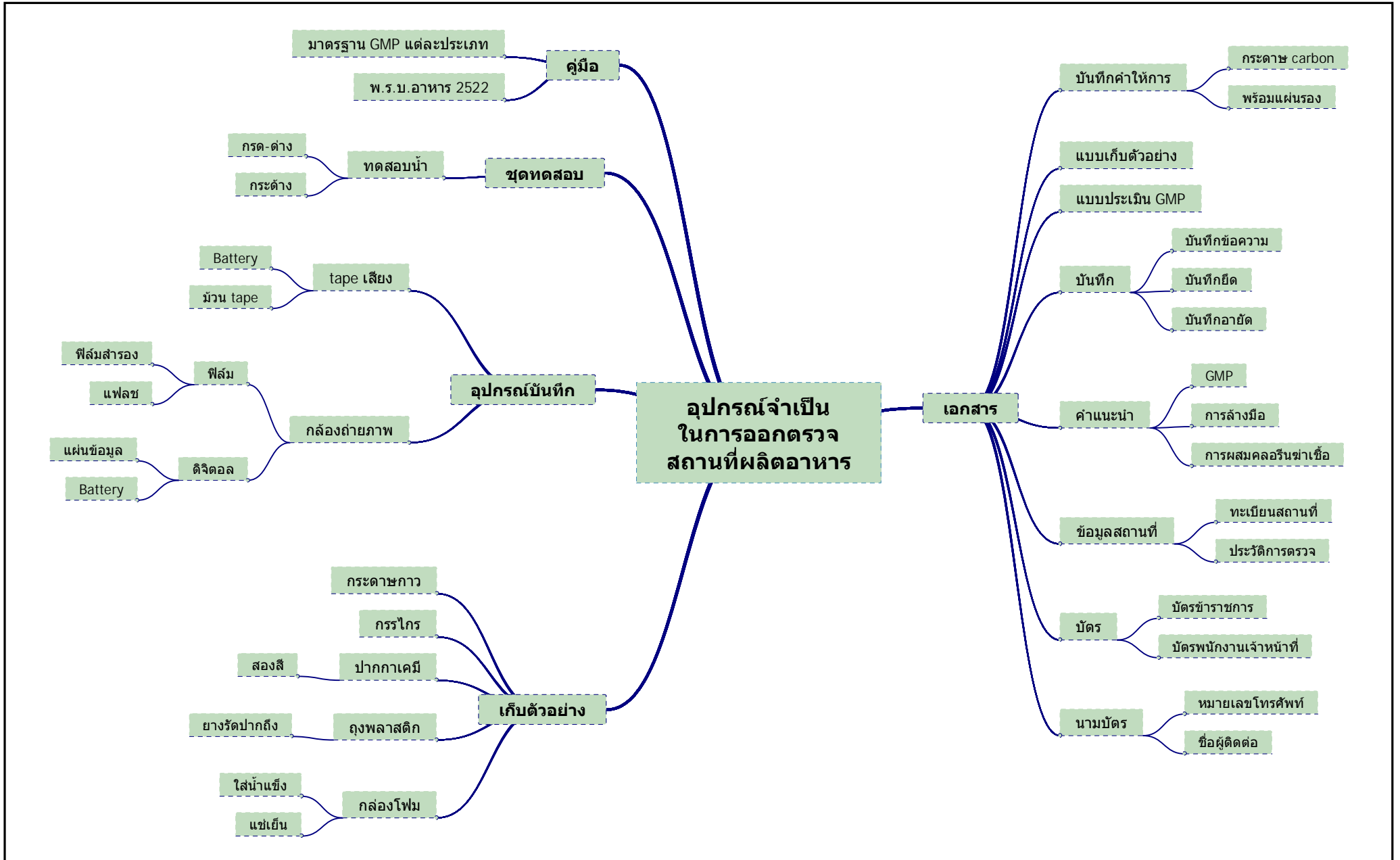

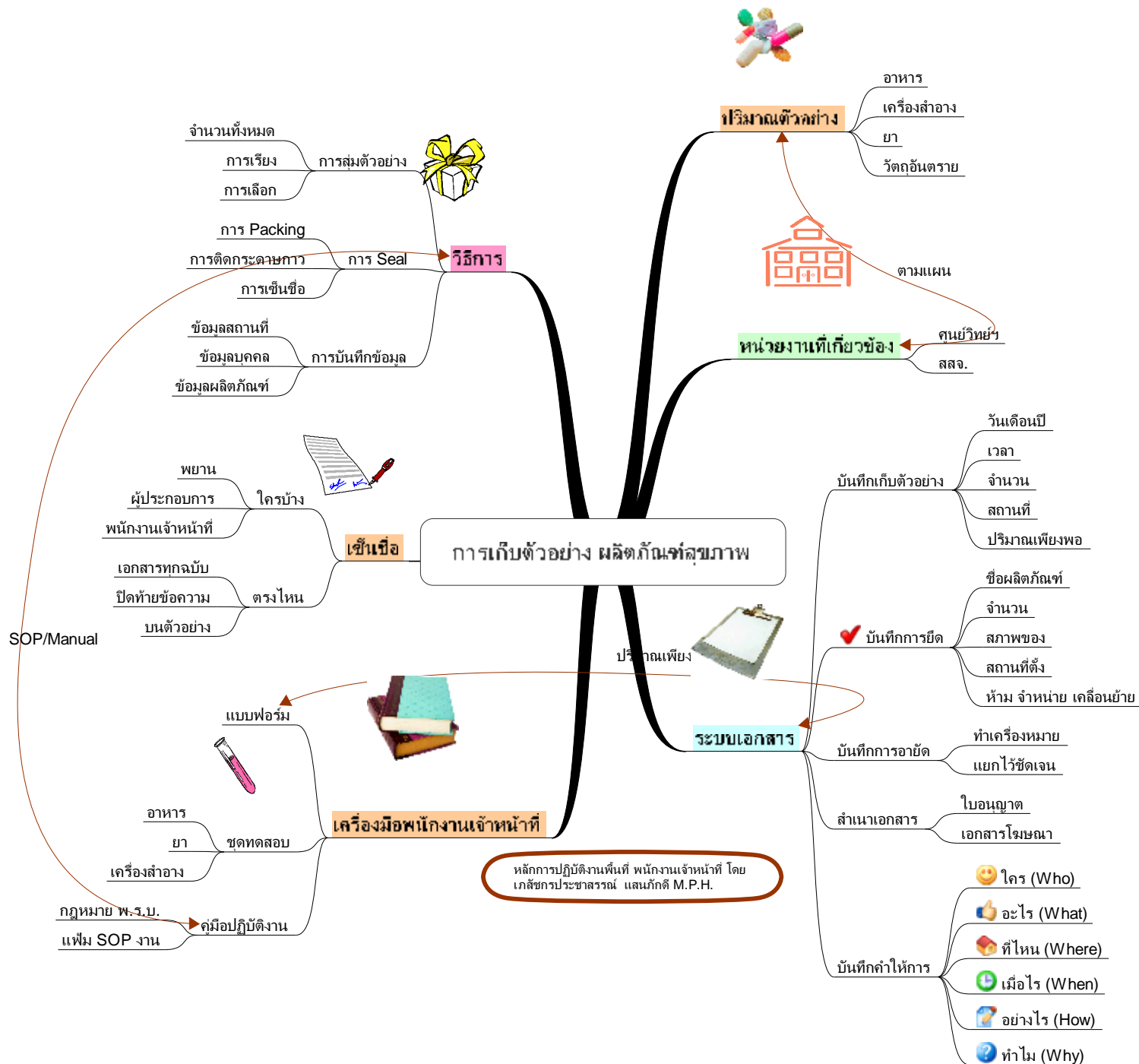
Mind Map โดย ภก.ประชาสรรค์ แสนภักดี กลุ่มงาน คบ.

สสจ.ขอนแก่น

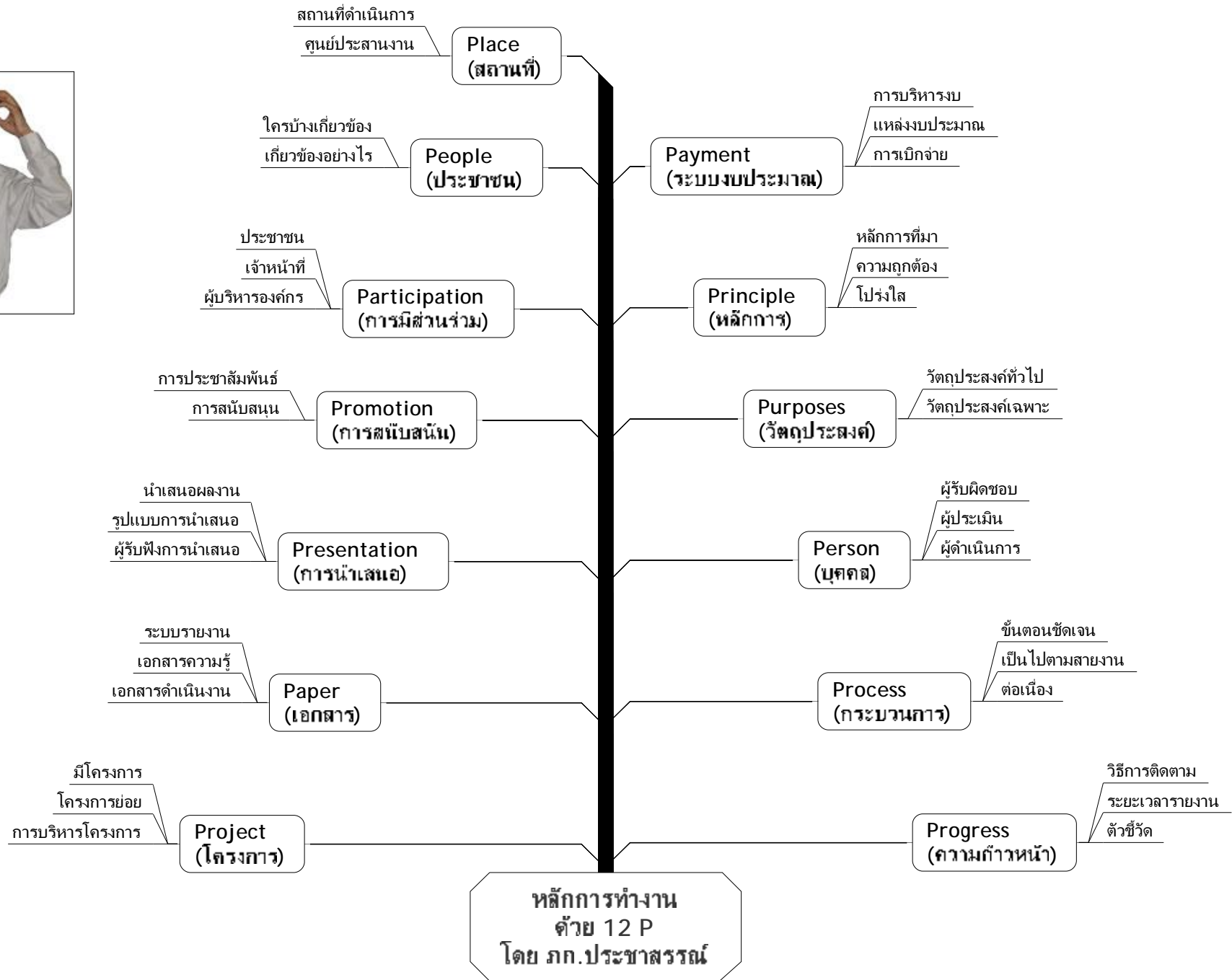
แฟ้ม GMP อาหาร พนักงานเจ้าหน้าที่อำเภอ

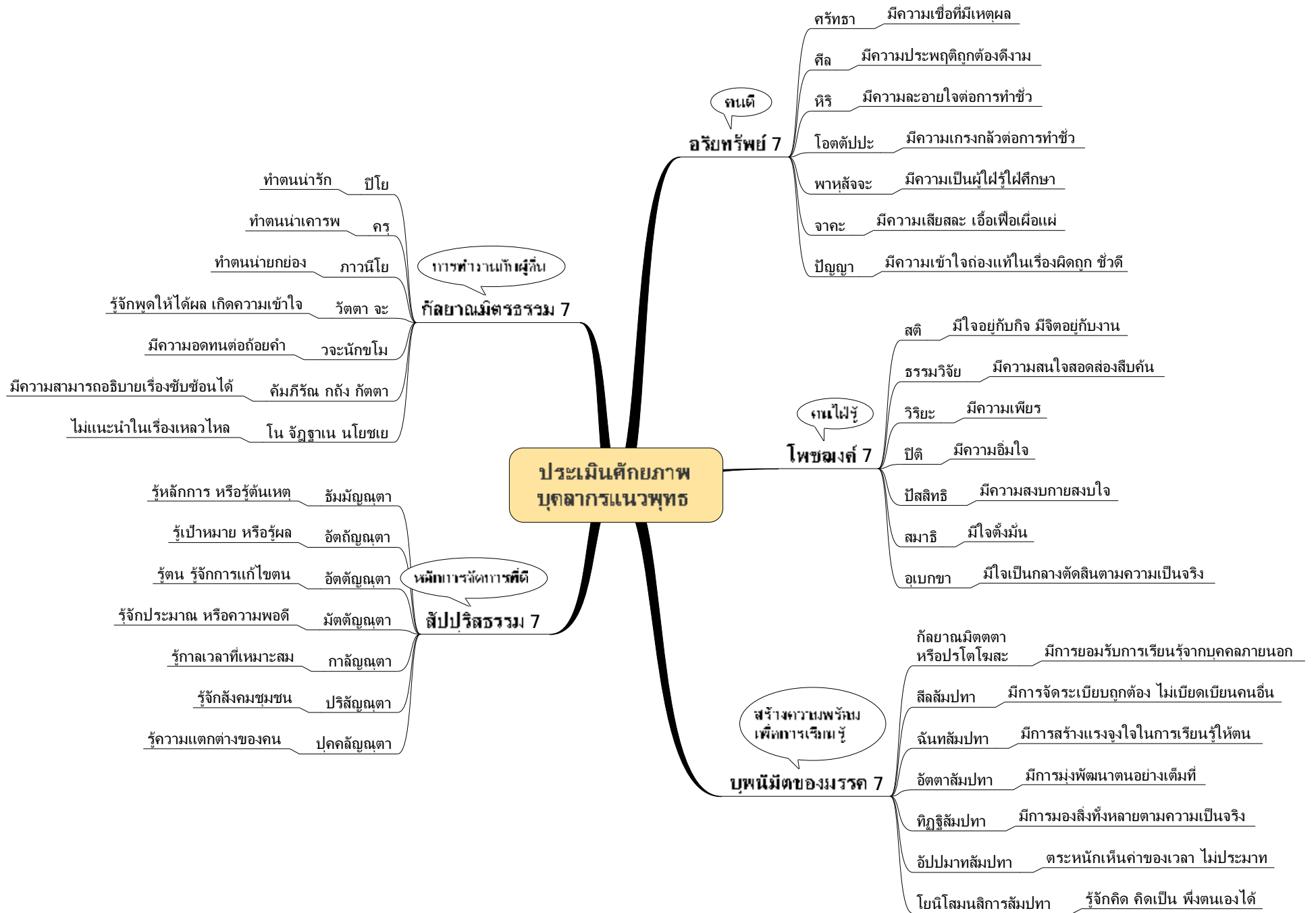

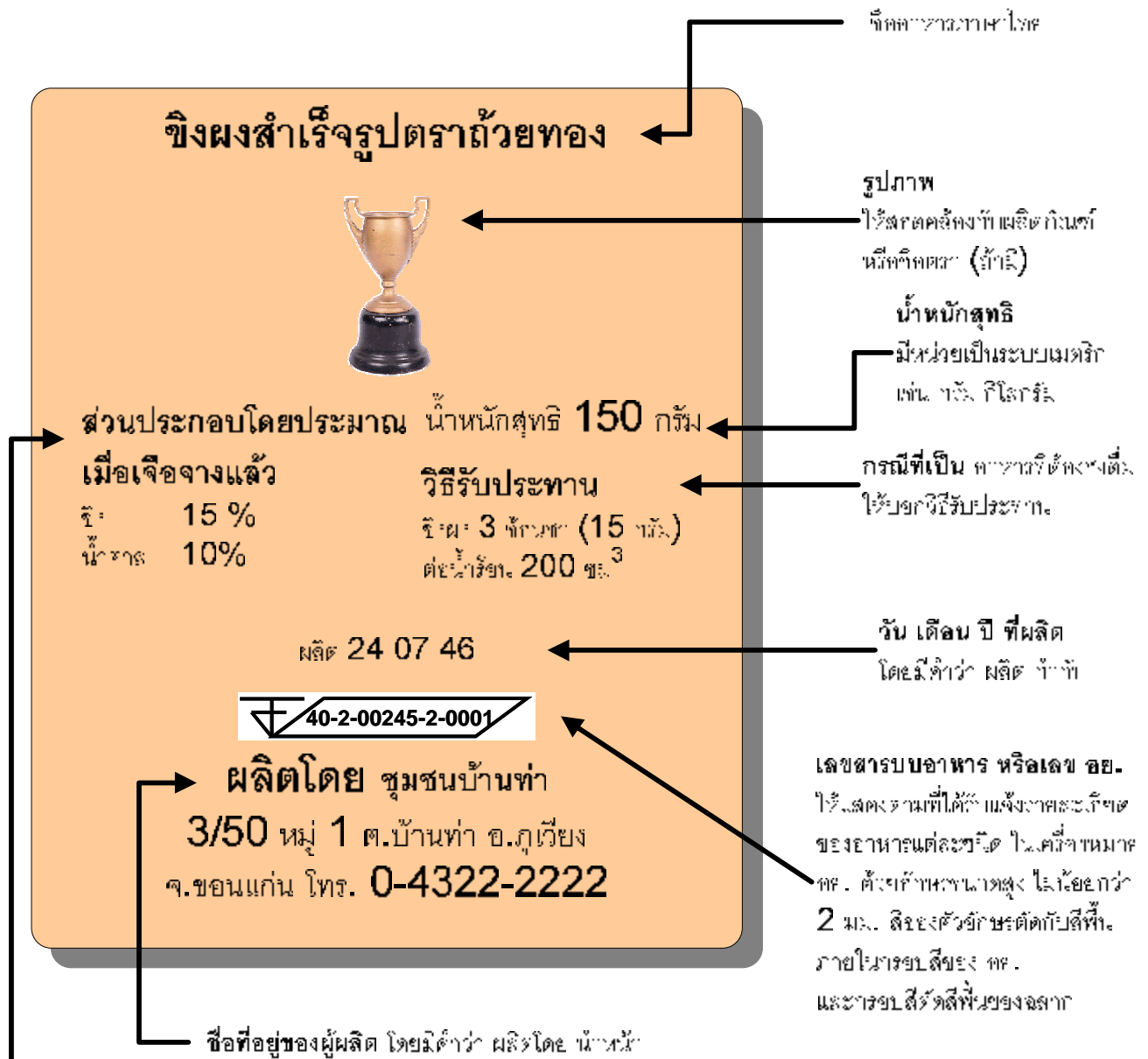

หลักการนิเทศติดตามงานเภสัชสาธารณสุขด้วย 12 P โดย เภสัชกรประชาสรรณ์ แสนภักดี

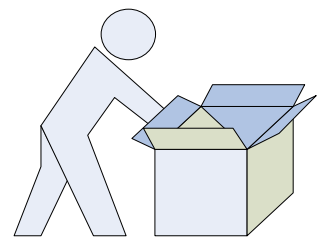

ตัวอย่างฉลากเครื่องดื่ม : ชนิดผง

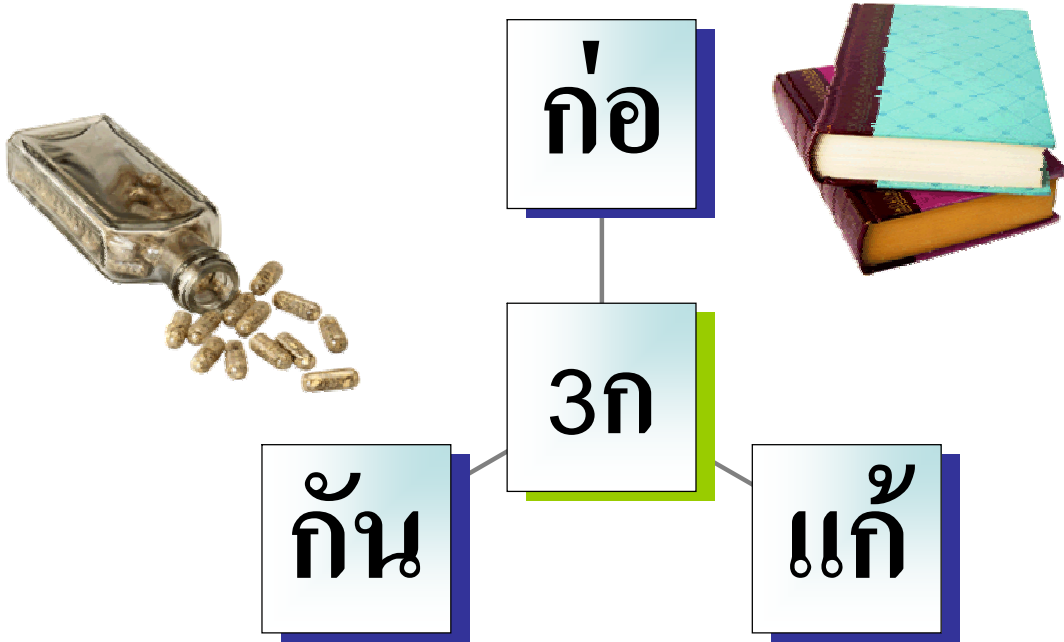
ส่วน 1 ของฉลากของเครื่องดื่มผงต้องแสดงส่วนประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์นี้ที่แจ้งให้ฉลากแล้วโดยแจ้งเป็นร้อยละของน้ำหนักเรียงจากปริมาณมากไปน้อย

ตัวอย่างฉลากเครื่องดื่มผง

FOOD SAFETY

บทบาทเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในงาน คบส.

FOOD SAFETY

กลวิธีในการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข 3E

ฉลากอาหาร

กล้วยอบน้ำผึ้ง

ตรา กล้วยหอมโนนรัง

ผลิตโดย กลุ่มแม่บ้านบ้านโนนรัง
เลขที่ 11 หมู่ 8 บ้านโนนรัง อ.โกสุม
จ.มหาสารคาม โทร.0-4332-4071

ส่วนประกอบโดยประมาณ
กล้วยหอม 90% น้ำตาล 10%

ผลิตวันที่ 9 เมษายน 2545
ควรบริโภคก่อน 9 พฤษภาคม 2545

เก็บในที่เย็นและแห้ง

บรรจุ 15 ชิ้น (300 กรัม)

40

จังหวัดขอนแก่น

2

หน่วยงานที่อนุญาตสถานที่

00245

ลำดับที่ 2 ปี พ.ศ. 2545

2

หน่วยงานออกใบอนุญาต

0001

อาหารลำดับที่ ๆ

ช่วยกันเฝ้าระวังฉลากอาหารปลอม

การคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ Health Product Consumer Protection

อาหารปนเปื้อนสารเคมี... อันตราย

Powerpoint by
Mr.Prachasan Saenpakdee M.P.H.
หัวหน้างานประสานรัฐและท้องถิ่น สสจ.ขอนแก่น

สารบอแรกซ์

มีลักษณะเป็นผงสีขาวมีชื่ออื่นๆ อีก
เช่น น้ำประสานทอง สารขาวดอก
ผงกันบูด เฟ้งแซ ผงเนื้อนุ่ม

ชื่อ : บอแรกซ์หรือผงซัก
รูปพรรณ : เป็นผงสีขาวใช้ไว้ป้องกันอาหารบูดเน่าหรือเป็นยั้งกลิ่น
คือ น้ำประสานทอง โดยแม่ค้าบางรายผสมสารสาร
ได้แก่ปูนขาว เช่น กูยีน โซดาแอ้ม ซึ่งอันตราย เพราะ
ยังมีมี สารพิษ อุดจากร่าง ปังคิราด
ส่วนประกอบ : เป็นสารประกอบเกลือ หรือใช้ปริมาณมีผล
คือปนเปื้อนในเส้นใยหรือสิ่งสกปรกของ

สารบอแรกซ์

- สารบอแรกซ์ เป็นสารที่ใช้ในอุตสาหกรรม เช่น
 - ทำแก้ว เพื่อทำให้ทนความร้อน
 - เป็นสารประสานในการเชื่อมทอง
 - เป็นสารหยุดยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อราในแป้งท้าว เป็นต้น
- แต่เมื่อกำกัมนามาผสมในอาหาร เพื่อให้อาหารมีความหยุ่นกรอบ คงตัวได้นาน ไม่บูดไม่เสียง่าย
- อาหารที่มักพบว่ามีสารบอแรกซ์ ได้แก่ หมูบด ลูกชิ้น ทอดมัน หมูสด เนื้อสด ไส้กรอก ผลไม้ดอง ทับทีมกรอบ ลอดช่อง เป็นต้น

พิษของ สารบอแรกซ์

เกิดได้สองกรณี คือ

1. แบบเฉียบพลัน จะมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน อูจจาระร่วง อ่อนเพลีย ปวดศีรษะ หงุดหงิด ผิวหนังอักเสบ ผมร่วง
2. แบบเรื้อรัง จะมีอาการอ่อนเพลีย เบื่ออาหาร ผิวหนังแห้ง หน้าตาบวม เยื่อตาอักเสบ ตับไตอักเสบ

สารบอแรกซ์

คำแนะนำ

1. ผู้บริโภคไม่ซื้อเนื้อหมูที่ผิดปกติจากธรรมชาติ
2. หลีกเลี่ยงสารบอแรกซ์ในอาหาร โดย ไม่ซื้อหมูบดสำเร็จรูป ควรซื้อเป็นชิ้นแล้วนำมาบดหรือสับเอง
3. ไม่กินอาหารที่มีลักษณะกรอบแข็ง หรืออยู่ได้นานผิดปกติ

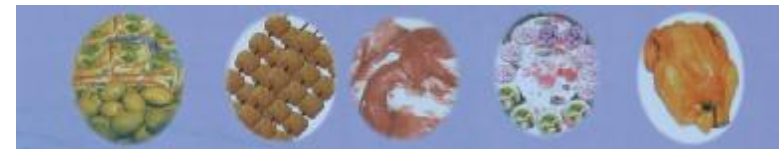
สารบอแรกซ์

- โทษของการผลิตหรือจำหน่ายอาหารซึ่งปนเปื้อนสารบอแรกซ์ ถือเป็น การฝ่าฝืน พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 มาตรา 25(1) เป็น อาหารไม่บริสุทธิ์ ตามมาตรา 26(1) มีโทษตามมาตรา 58 ต้อง ระวังโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

การทดสอบ โดยใช้ชุดทดสอบบอแรกซ์ของ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

- สับเนื้อเป็นชิ้นเล็กๆ
- เติมน้ำยาทดสอบบอแรกซ์จนและกวนให้เข้ากัน
- จุ่มกระดาษขมิ้นให้เปียกครึ่งแผ่น
- นำกระดาษขมิ้นไปตากแดดนาน 10 นาที
- คู่มือ ถ้ากระดาษขมิ้นมีสีแดง แสดงว่าตัวอย่างมีบอแรกซ์ปนอยู่

สารกันเชื้อรา (กรดซาลิซิลิก)

กรดซาลิซิลิก

สารกันเชื้อรา หรือสารกันบูด เป็น กรดที่มีอันตรายต่อร่างกายมาก ซึ่งผู้ผลิตอาหารบางรายนำมาใส่ เป็นสารกันเสียในอาหารแห้ง เพื่อป้องกันเชื้อราขึ้น

- ในท้องตลาดผู้บริโภคเคยเห็นหมูเนื้อแดงซึ่งมีแต่เนื้อล้วนๆ ไม่มีมันเลย ซึ่งมาจากความต้องการของผู้บริโภค ที่ต้องการเนื้อแดงล้วนๆ ไม่มีมันเลย ผู้เลี้ยงจึงให้หมูกินสารเคมีชื่อ ซาลูตามอล
- ซาลูตามอล เป็นยาสำคัญที่ใช้ในผู้ป่วยที่เป็นโรคหอบหืด ช่วยในการขยายหลอดลมและมีฤทธิ์ช่วยกระตุ้นการเต้นของหัวใจ เมื่อมีการนำสารซาลูตามอลไปใช้เร่งเนื้อแดงในหมู โดยให้หมูกินสารนี้ เมื่อตกค้างมาถึงผู้บริโภค อาจมีผลข้างเคียงทำให้มีอาการมือสั่น กล้ามเนื้อกระตุก ปวดศีรษะ หัวใจเต้นผิดปกติ ภาวะวณกระวาย วิงเวียนศีรษะ บางรายมีอาการเป็นลม คลื่นไส้ อาเจียน เป็นอันตรายมากสำหรับผู้ที่เป็นโรคหัวใจ ความดันโลหิตสูง ผู้ป่วยเบาหวาน หญิงมีครรภ์

ศูนย์ฝึกอบรมภูมิปัญญาสู่สากล

www.glocalization.org

องค์กรฝึกอบรม เพื่อการพัฒนาศักยภาพ ของ
บุคลากรในองค์กรทุกระดับ ที่ดำเนินงานในระดับ
ท้องถิ่นที่ท่านเข้าถึงได้โดยไม่ต้องเดินทางไกลไป
ถึงกรุงเทพฯ ภายใต้การบริหารงานของทีมงานมือ
อาชีพ โดยการนำของผู้จัดการศูนย์ฝึกอบรม

เก๊สักรประชาสรรรณ์ แสนภักดี

www.prachasan.com

ท่านฝึก เราฝึก

ด้วยหลักสูตรฝึกอบรมที่ตอบสนองทุกความต้องการ (courses)

- ศิลปะการพูดในที่ชุมชน (Public speaking)
- การนำเสนอผลงานอย่างมืออาชีพ (Presentation)
- การพัฒนาเว็บไซต์องค์กร (Web site design)
- การถ่ายภาพระดับมืออาชีพ (Photography)
- การเขียนแผนที่ความคิดด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Mind Map[®] by computer software)
- การพัฒนาระบบฐานข้อมูลขั้นสูงด้วย MS Access
- การบริหารโครงการด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Project Management by computer software)
- ที่ปรึกษาระบบการพัฒนาสถานที่ผลิตอาหาร (GMP)
- ให้คำปรึกษาและบริการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย SPSS/FW

**Glocalization
Training
CenterTM**

เงินที่เท่ากันเราให้ท่านมากกว่า

D-Mind Map[®]

Glocalization@thailand.com

ที่ตั้ง เลขที่ 11 หมู่ 8 บ้านหนองโจด ตำบล
บ้านเปิด อำเภอมือง จังหวัดขอนแก่น 40000
โทรศัพท์./โทรสาร 0-4332-4071
มือถือ 0-1661-8579 (24 hrs)

